

Bod på Ytterskälby 3:1

Timmerlagningar och takarbete inom ramen för Länsstyrelsens stöd till restaurering av överloppsbyggnader

Anitkvarisk medverkan

Ytterskälby 3:1
Munktorps socken
Västmanlands län

Lisa Skanser

Bod på Ytterskälby 3:1
– Timmerlagningar och takarbete inom ramen för
Länsstyrelsens stöd till restaurering av överloppsbyggnader

Antikvarisk medverkan

Ytterskälby 3:1
Munktorps socken
Västmanlands län

Länsmuseets dnr: VLM 100140

Lisa Skanser

Utgivning och distribution:
Västmanlands läns museum
Karlskatan 2, 722 14 Västerås
Tel 021-39 32 22
Fax 021-13 20 76
E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

© Västmanlands läns museum 2010

Omslagsfoto: Bod efter renovering, september 2010.

Foto: Där inget annat anges är fotografier tagna av Lisa Skanser, Västmanlands läns museum.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01172.

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-86511-02-9

Historik och beskrivning

Byn Ytterskälby har lång kontinuitet, den finns till exempel med på storskifteskartan från 1793.¹ Åldern på den aktuella byggnaden är okänd men den är enligt fastighetsägarna med på laga skifteskartan från 1846 och är den äldsta byggnaden på gården.

Den är uppförd i timmer i 1½ våningar. Fasaderna är klädda med rödslammad locklistpanel, snickerier och knutkådor är vitmålade. Sadeltaket är en åskonstruktion med kroppås och två sidoåsar. Det är täckt med tvåkupigt lertegel med undertak av locklagda ramsågade brädor av breda dimensioner. Bottenvåningen har två rum med separata ingångar, drängstuga i norr och förråd i söder. I förrådet leder en brant trappa upp till en övre våning som består av två rum med dörr emellan. Drängkammaren har moderniserats kraftigt på 1970-talet, med gjuten bottenplatta, nya fönster och nya ytskikt invändigt. De övriga utrymmena har en mycket ålderdomlig karaktär med bar timmerstomme och brädgolv.

Vid en byggnadsvårdsrådgivning² som utfördes den 29 oktober 2009 av Västmanlands läns museum konstaterades följande problem:

- Marknivån runt byggnaden låg högt och rötskador hade uppstått på syll och nedtill på panelen.
- Nocktäckningen var otillräcklig och undertaket på det västra takfallet hade kalvat iväg vilket resulterat i läckage.
- I byggnadens nordöstra hörn fanns ett pågående angrepp av hästmyror.

Genomförda arbeten

Renoveringsarbetena påbörjades 2010-07-21 och pågick under sommaren och hösten. Marknivån runt byggnaden sänktes. Rötskadad syll på södra gaveln böts ut. Rötskador nedtill på panelen åtgärdades genom att panelen sågades av nedtill och nya brädor fästes horisontellt längs med fasadens nederkant. Ovanför fästes en vattbräda. Nya brädor till knutlådor monterades på södra delen. Byggnaden rätades upp i samband med timmerlagningarna.

Takteglet plockades ned och omfattningen av läckaget undersöktes. Undertaksbrädor som glitit ur läge lossades och fästes på nytt. Tegeltaket lades om och nya fotbrädor monterades med distans mellan undertakets ändträ och fotbrädan. Nya vind- och vattbrädor monterades.

För att kunna undersöka omfattningen av myrangreppet frilades timmerstommen och Anicimex kontaktades. De konstaterade att angreppet var mer omfattande än beräknat vilket antikvarisk expert informerade Länsstyrelsen om i underhandsbesked daterat och inskickat 2010-08-17. Byte och skarvningar av insektsskadat timmer kunde inte genomföras inom den tidsram och ekonomi som bidraget omfattar. Fastighetsägaren avser att fullfölja renoveringen i egen regi under hösten 2010.

Resultat

Restaureringen av boden har skett enligt länsstyrelsens beslut och godkänns ur antikvarisk synvinkel.

¹ www.lantmateriet.se

² Västmanlands läns museums arkiv, dnr VLM 090144.

Bilder

Byggnaden innan renovering, oktober 2009. Foto: Ia Manbo.

Byggnaden innan renovering, oktober 2009. Foto: Ia Manbo.

Glipa mellan undertak ochnockås, oktober 2009. Foto: Ia Manbo.

Byggnaden efter renovering, september 2010.

Byggnaden efter renovering, september 2010.

Administrativa uppgifter

<i>Västmanlands läns museums dnr:</i>	VLM 100140
<i>VO Kulturmiljö; projektnr:</i>	3-10-151
<i>Länsstyrelsen dnr:</i>	602-2787-10
<i>Fastighetsbeteckning:</i>	Ytterskälby 3:1
<i>Landskap:</i>	Västmanland
<i>Län:</i>	Västmanland
<i>Socken:</i>	Munktorp
<i>Kommun:</i>	Köping
<i>Ägare-beställare:</i>	Per-Olov Millberg Ytterskälby 3 731 91 KÖPING
<i>Entreprenör:</i>	Arbete utfört i egen regi och tillsammans med: Stig Ivarsson Ytterskälby 4 731 91 KÖPING
<i>Antikvarisk medverkan:</i>	Västmanlands läns museum Antikvarisk expert Lisa Skanser Karlskatan 2 722 14 VÄSTERÅS Tele: 021-39 32 22

– en del av Landstinget Västmanland

Västmanlands läns museum, Karlsgatan 2, 722 14 VÄSTERÅS
Tele: 021-39 32 22 · Fax: 021-13 20 76 · E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-86511-02-9